

DORMITORIUM I

Gablota 1

Koncept dokumentu tzw. minuta aktu erekcyjnego Związku Pruskiego

Kwidzyn, 1440

Papier; rękopis

Archiwum Państwowe w Toruniu, sygn. 368,VI,I

Gablota 2

1) Król Kazimierz IV Jagiellończyk potwierdza prawa i przywileje miasta Malborka

Gdańsk, 4 VI 1457

Papier; rękopis

Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 508D/329 nr 2517

2) Ścibor Bażyński, wojewoda malborski i Jan Kościelecki, wojewoda inowrocławski ustalają warunki ponownego poddania się miasta Malborka królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi

1460

Papier; rękopis

Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 508/2518

Gablota 3a

Narożny kafel gzymsowy z herbem Prus Królewskich

pocz. XVII w.

Glina; wypalanie, glazurowanie

Muzeum Okręgowe w Toruniu, nr inw. MT/S/2517

Ścianka z planszą nr 2

Mapa atlasowa Prus

Kartograf: Christoph Weigel; rytownik: Michael Kauffer

Norymberga, 1718

Papier; miedzioryt, akwarela

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/DH/617

Ścianka z planszą nr 2

Mapa atlasowa Prus

Kartograf: Johann Baptista Homann; wydawca: Spadkobiercy Homanna

Norymberga, 1752

Papier; miedzioryt, akwarela

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/DH/619

Gablota 3

Korektura pruska

„Ius Terrestris Nobilitatis Prussiae Correctum Anno Domini M. D. XCVIII”

Wydanie z 1599 r.

Papier; drzeworyt

Biblioteka Elbląska, sygn. Pol.7.II.874

W 1476 r. aktem wydanym w Malborku król Kazimierz IV Jagiellończyk ujedynił system prawa sądowego Prus Królewskich. Odtąd wobec wszystkich mieszkańców stosowano prawo chełmińskie. Dzięki staraniom szlachty niektóre działy tego prawa zreformowano w 1598 r. Kodyfikację tą nazwano „Korekturą pruską”. Jej przepisy dotyczyły głównie ustroju sądów oraz prawa procesowego, regulowały również wybrane dziedziny prawa prywatnego – przede wszystkim prawo spadkowe i prawo rodzinne. Korektura zawierała 158 artykułów zebranych w siedmiu rozdziałach. Przepisy korektury zostały oparte na prawie ziemskim oraz prawie rzymskim.

Gablota 4 a

Portret biskupa Andrzeja Batorego

1688–1703

Drewno; olej

Statens Historiska Museer, Skoklosters slott, Szwecja, nr inw. SKO 11673

Gablota 4 b

Portret biskupa Jana Stefana Wydźgi

1688–1703

Drewno; olej

Statens Historiska Museer, Skoklosters slott, Szwecja, nr inw. SKO 11674

Gablota 4

Nadanie urzędu wojewody malborskiego wraz ze starostwem christburskim (dzierzgońskim) Samuelowi Żalińskiemu, dotychczasowemu wojewodzie pomorskiemu

1625

Papier; rękopis

Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. MK 173

Gablota 4

Nadanie urzędu wojewody malborskiego Piotrowi Ernestowi Kczewskiemu

1703

Papier; rękopis
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. MK 220

Ścianka

Portret Jana Jerzego Przebendowskiego, wojewody malborskiego

Malarz nieznany, ok. 1710
Płótno; olej
Muzeum Łazienki Królewskie, nr inw. M.Ob.2212 MNW

Gablota 5

Garłacz straży wojewody malborskiego Michała Augustyna Czapskiego

XVIII w.
Stal, drewno (monety: pozłacane srebro)
Muzeum Narodowe w Krakowie, sygn. MNK-V927

Garłacz to odprzodowa broń palna wyposażona w lufę z rozszerzeniem przy wylocie, mogąca strzelać kulami, siekańcami lub grubym śrutem ołowianym. Ten egzemplarz ozdobiony jest wygrawerowaną inskrypcją, która poświadcza, że broń w XVIII w. należała do żołnierza straży zamkowej ostatniego wojewody malborskiego Michała Augustyna Czapskiego. Dwujęzyczny napis umieszczono na lufie w trzech wersach. Zdanie po polsku, przedzielone sentencją łacińską, głosi: „Straż zamkowa wojewody malborskiego, pana na Swarozynie, Smentowie”. Treść sentencji łacińskiej jest następująca: „Si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae”. Są to słowa starożytnego rzymskiego poety Horacego i w przekładzie na język polski oznaczają one: "Choćby cały świat się zawalił, on zginie w ruinach nieustraszony".

Gablota 6

Panorama Malborka od strony wschodniej
„Neu übersehens Marienburgisches Gesangbuch welches eine Sammlung nuetzlicher, alter und neuer Gefaenge enthaelt...“, Danzig 1756

Rys. Johanna Dorothea Philippin Sysang, 1755 (?), druk: Thomas Johann Schreiber
Gdańsk, 1756
Papier; miedzioryt
PAN Biblioteka Gdańska, nr inw. Oc. 3442 8°

Gablota 6

Most na Nogacie
„Unpartheyisches Gutachten über die neu zu erbauende Brücke auf dem Fluße Nogat bey Marienburg“

1738
Papier; druk, rysunek
PAN Biblioteka Gdańska, nr inw. Ob. 872 8* adl. 16

Gablota 7

Pieczęć miejska miasta Malborka z 1771 r.

Na pieczęci widoczny mur miejski z blankami oraz otwartą bramą i trzy wieże/baszty miejskie. W otoku napis: *Sigillum Civitatis Mariaenbvrgeois*

Papier; rękopis, odcisk pieczęci

Muzeum Narodowe w Warszawie, Gabinet monet i medali, sygn. 49679 MNW

Gablota 7

Plan Przedmieścia Sztumskiego w Malborku, zamieszczony w księdze Sejmików generalnych Prus Królewskich

1649–1650

Papier; akwarela, tusz

Archiwum Państwowe w Toruniu, sygn. VII-29

Witryna 1

Łódka na kadzidło

Georg Platz; Malbork, ok. 1715

Srebro kute, odlewane, trybowane, rytowane

Kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP i św. Anny w Lubawie

Witryna 1

Oprawa książki ufundowana dla kościoła Trzech Króli w Elblągu przez Marię Tusk, żonę burmistrza Malborka Samuela Wilhelmiego

Daniel Hermann; Elbląg, 1712

Srebro kute, cyzelowane, drewno bukowe

Muzeum Narodowe w Gdańsku, nr inw. MNG/SD/464/MT

Witryna 1

Oprawa ewangeliarza ufundowana przez Marię Wilhelmi, przekazana po jej śmierci do kościoła Bożego Ciała w Elblągu

Sigismund Tolckemit; Elbląg, 1729

Srebro; odlewanie, repusowanie, cyzelowanie i punktowanie

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MZC/499

Gablota 8

Król Zygmunt II August udziela radzie miasta i gminie luterańskiej w Malborku przywileju wolnego praktykowania wyznania augsburskiego

Sejm unijny lubelski, 24 IV 1569

Papier; rękopis
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 2559

Gablota 9

Król Stanisław Leszczyński potwierdza przywilej wolności praktykowania wyznania
augsburskiego w Malborku

Leśnica, 11 III 1707
Papier; rękopis
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 2593

Witryna 2

Kufel ze scenami z dziejów proroka Eliasza

Georg Platz; Malbork, ok. 1700
Srebro wykuwane, odlewane, cyzelowane i złożone
Muzeum Narodowe w Gdańsku, nr inw. MNG/SD/96/MT

Witryna 2

Kufel z numizmatami

Peter Andreas Händel; Malbork, ok. 1675
Srebro odlewane, trybowane, częściowo złożone
Westpreußisches Landesmuseum, nr inw. 1988/177 (BMI)

Witryna 2

Wazonik

Malbork, 1 poł. XVIII w.
Cyna odlewana, cyzelowana
Muzeum Narodowe w Gdańsku, nr inw. MNG/SD/977/MT

Witryna 2

Dwa wazoniki

Christoph Grabau; Malbork, 1737–1747
Cyna odlewana, cyzelowana
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MZC/589, 590

Witryna 2

Półmisek

Konwisarz HA; Malbork, 1651

Cyna odlewana, cyzelowana
Muzeum Narodowe w Gdańsku, nr inw. MNG/SD/25/MT

Witryna 2

Półmisek

Hans Reinhold mł.; Malbork, 1690
Cyna odlewana, rytowana
Muzeum Narodowe w Gdańsku, nr inw. MNG/SD/1028/MT

Witryna 2

Naczynie do potraw

Christoph Grabau; Malbork, 1737–1747
Cyna odlewana, rytowana
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MZC/131

Gablota 10

Zegar kaflowy

Michael Klein; Malbork, 2 poł. XVII w.
Mosiądz odlewany, częściowo złożony i srebrzony, rytowany; stal, żelazo, szkło
Muzeum Narodowe w Poznaniu, nr inw. MNP Rm 2630

Gablota 10

Zegar kaflowy w szkatule

Johann Leütholt; Malbork, ok. 1670
Zegar: mosiądz częściowo złożony, stal; szkatuła: drewno oklejone skórą, mosiężne aplikacje, zawiasy, szyld i zamek
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MZC/645

Gablota 10

Gnomon (zegar słoneczny, równikowy owalny)

Salomon Kriegner; Malbork, ok. 1691–1700
Mosiądz, żelazo, szkło; złocenie i grawerowanie
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MZC/662

Gablota 11

Kafel wieńczący z wizerunkiem młodego króla

Malbork, pocz. XVI w.

Glina ceglarska odciskana z matrycy i wycinana według szablonu, szkliwo ołowiowe
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/19

Gablota 11

Kafel z portretem Anny lub Marii królowej Czech i Węgier

Malbork, pocz. XVI w.

Glina ceglarska odciskana z matrycy; szkliwo ołowiowo–cynowe, barwione
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/9

Gablota 11

Kafel z wizerunkiem Aleksandra Macedońskiego

Malbork, poł. XVII w.

Glina odciskana z matrycy; szkliwo ołowiowe na angobie
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/759

Gablota 11

Kafel znaleziony w budynku piekarni za ciągiem gospodarczym

Glina odciskana z matrycy

Malbork, XVII w.

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/1c/XII/01

Gablota 11

Tarcza piecowa z orłem Zygmuntońskim znaleziona w okolicy Wału Plauena

Glina odciskana z matrycy

Malbork, 2. poł. XVI w.

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/904

Gablota 11

Kafel z wizerunkiem Semiramis

poł. XVII w.

Glina; szkliwo ołowiowe na angobie, barwione tlenkiem metalu

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/760

Gablota 11

Kafel narożny z „kamieniczki” jezuitów

2. poł. XVII w.

Glina; szkliwo cynowe, barwione tlenkami metali

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/818

Gablota 11

Kafel gzymsowy z „kamieniczki” jezuitów

2. poł. XVII w.

Gлина; szkliwo cynowe, barwione tlenkami metali

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/K/819

Rozkwit przedmiść rzemieślniczych nastąpił w czasach Jana III Sobieskiego, kiedy to ekonom malborski Franciszek Jan Bieliński zezwolił na osiedlenie na obszarze jurydyki zamkowej rzemieślników nie posiadających obywatelstwa miejskiego. Pośród nich byli także garncarze, którzy mieli swoje warsztaty na Podzamczu.

Różnorodne w dekoracji i kolorystyce kafle i ich fragmenty (XVII–XVIII w.) zostały znalezione w fosie podczas prac ziemnych prowadzonych w 2000 r. na odcinku od kościoła zamkowego NMP do skrzydła wschodniego Zamku Średniego, u stóp Domku Dzwonnika i Wieży Kleszej. W XVII i XVIII w. znajdowała się w tym miejscu zamkowa rezydencja jezuitów zwana „kamieniczką”, która w XVIII w. została rozbudowana w okazały gmach. Izby w „kamieniczce” ogrzewane były przez piece kafłowe, zbudowane z kafli szkliwionych na zielono i z niebiesko–białych. Były to piece tzw. gdańskie, ozdobione malowanymi kobaltem lub braunsztynem przedstawieniami sakralnymi i rodzajowymi.

Gablota 12

Ordynacja starostwa malborskiego wydana przez króla Jana III Sobieskiego

17 III 1676

Papier; rękopis

Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. W. 258

Gablota 12

Nadanie starostwa malborskiego Janowi Zamoyskiemu, kanclerzowi i hetmanowi wielkiemu koronnemu

Ryga, 27 III 1582

Papier; rękopis

Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. MK 127

Ścianka

Jan Leszczyński, starosta malborski 1648–1672; marszałek dworu królowej Ludwiki Marii i kasztelan gnieźnieński, później kanclerz wielki koronny i wojewoda krakowski

Ryt. Johann Martin Lerch; ok. 1674

Papier; miedzioryt

Biblioteka Narodowa w Warszawie, sygn. G.6744

Gablota 13

Sąd Starościński w Malborku, księga sądowa
„Acta castren(sis) Capit.(aneatus) Mariaemburgen(sis)”

Malbork, 1612–1625

Papier; rękopis

Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 10/4/0/1

Gablota 13

Protokoły urzędu starostwa malborskiego
„Protocollum (Officii) Capitanealis Marienburgensis”

Malbork, 1743–1767

Papier; rękopis

Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 10/4/0/4

Ścianka z planszą nr 2

Mapa Żuław Elbląskich, Gdańskich i Malborskich

1662

Papier; miedzioryt kolorowany

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/DH/1909

Ścianka z planszą nr 2

Mapa Żuław Elbląskich, Gdańskich i Malborskich

1641–1667

Papier; miedzioryt kolorowany

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/DH/868

Gablota 14

Księga prowadzona przez Jana Balińskiego, skarbnika zamku w Malborku
„Regestrum Johannis Balynsky thesaurarii castri Marienburgensis”

Malbork, 1523

Papier; rękopis

Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. W. 199

Gablota 15

Gerard Denhoff, starosta malborski i ekonom malborski w latach 1642–1648
„Illustrissimus et Excellentissimus Dnus Geerhardus Comes â Doënhoff, Palatinus
Pomerelliae [...]”

Ryt. Wilhelm Hondius
1643
Papier; miedzioryt, rękopis
Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, sygn. Inw.zb.d. 15572

Gablota 15

Konsylium lekarskie ekonoma malborskiego Gerarda Denhoffa

1642
Papier; rękopis
Muzeum Narodowe w Krakowie, Biblioteka Książąt Czartoryskich, sygn. Rkps. 6005 IV, t. 28

Gablota 16

„Inwentarz Ekonomii Mariemburskiej”

Malbork, 1591
Papier; rękopis
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. W. 175

Gablota 16

Inwentarz Komisji Ekonomii Malborskiej

1724
Papier; rękopis oprawny w skórę
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. W. 261

Ścianka z planszą nr 3

Plany zamku malborskiego i jurydyki zamkowej
„Relacje Komisji Ekonomii Malborskiej”

1755
Papier; rysunki kolorowane
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. W. 277

Początki enklawy rzemieślniczej położonej na gruntach starościńskich i zamkowych sięgają drugiej połowy XVI w. Jurydyka zamkowa, niepodlegająca władzom miejskim i miejskiemu sądownictwu, nazywana była Podzamczem. Jej największy rozwój następuje po zakończeniu II wojny szwedzkiej (1660), kiedy to ekonom malborski Franciszek Bieliński zaczął sprowadzać i osiedlać w niej licznych rzemieślników różnych profesji. Na początku osadzeni tutaj byli murarze, cieśle i stolarze, a później także browarnicy, gorzelnicy oraz handlarze i karczmarze. W XVIII w. obszar jurydyki powiększył się. Obejmowała ona również część Zamku Niskiego, wał i przyległe doń fosy, obszar po drugiej stronie Nogatu w Kałdowie, teren przy Bramie na Piaski i dalsze tereny. Powstawały tam nowe zabudowania, zmieniające krajobraz i zacierające jego dawny militarny charakter. Podzamcze posiadało swoich

urzędników i własny samorząd. Rewizje ekonomii wymieniają sołtysa zamieszkałego na Zamku Niskim czy sędziego Podzamecza.

W 1754 r. na skutek umowy zawartej między królem a miastem Malborkiem jurydykę oddano na 12 lat w dzierżawę miastu Malborkowi. Umowa ta trwała ostatecznie 16 lat do 1770 r., kiedy została anulowana, a dzierżawione tereny wróciły pod jurysdykcję starosty i ekonomy.

Gablota 17

Materiały dotyczące historii Malborka i ekonomii malborskiej z lat 1731–1751, w tym ręcznie kolorowane plany zamku malborskiego i folwarku Piaski
„Marienburgische Schloss–Jurisdiction“

Papier; rysunki kolorowane

Biblioteka PAU i PAN w Krakowie, sygn. rkps. PAN Kr. 2664, t. 4

Gablota 18

Sześćoletni kontrakt na dzierżawę ekonomii malborskiej zawarty przez króla Augusta II z generałem artylerii litewskiej Bogusławem Ernestem Denhoffem

30 V 1724

Papier; rękopis, księga oprawna w półskórek, pieczęci lakowe

Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. Lustracje, dz. XVIII, 81

DORMITORIUM II

Gablota 1

Mapa północnej części Prus
„Ein Theil Preusen“

Heinrich Thomé; 1630–1633
Papier; rysunek kolorowany
Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, sygn. SE/KrA/0414/0012/0001

Gablota 2

Krystyna, królowa szwedzka, zatwierdza układ i zawiera zawieszenie broni z Polską na 26 lat

Sztumska Wieś, 31 X 1635
Pergamin; rękopis, pieczęcie
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. 5514

Gablota 2

Komisarze szwedzcy zawierają pokój z królem Janem Kazimierzem, cesarzem Leopoldem i margrabią brandenburskim Fryderykiem Wilhelmem

Oliwa, 3 V 1660
Karty pergaminowe oprawne w aksamit, 4 pieczęcie w miskach drewnianych
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. 5611

Gablota 3

Medal z okazji podpisania rozejmu w Sztumskiej Wsi

Jan Hoehn st. i Sebastian Dadler; 1635
Srebro; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/835

Gablota 3

Medal z okazji podpisania pokoju w Oliwie

1660
Cyna; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/231

Gablota 3

Medal z okazji podpisania pokoju w Oliwie

Jan Hoehn st.; 1660
Srebro złoczone; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/640

Gablota 3

Medal na jubileusz stulecia pokoju oliwskiego

1760

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/95

Ścianka z planszą nr 2

Panorama zamku i miasta

Rys. Friedrich Bernhard Werner, wyd. Jeremias Wolffs Erben; po 1727

Papier; miedzioryt

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/979

Gablota 4

Plan Malborka

„Delineatio Urbis et Arcis Marieburgensis Prussiss, Anno 1629. in Aügüsto, adornata ab Olavuo Iohannis Swartt“

Kartograf: Olof Hansson Svart (Örnehufvud)

Malbork, 1629

Papier; rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, sygn. SE/KrA/0425/02/012

Gablota 5

Początek akt śledztwa w sprawie kapitulacji zamku malborskiego w 1626 r.

1626

Papier; rękopis

Archiwum Diecezjalne w Pelplinie, sygn. C. 10

Gablota 5

Kronika Isreala Hoppego z planem przedstawiającym oblężenie Malborka przez wojska polskie w lipcu 1629 r.

Elbląg, 1662

Papier; rękopis, rysunek kolorowany

Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 492/654

Gablota 6

Plan ukazujący oblężenie Malborka przez wojska polskie

1629

Papier; rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0425/02/017

Gablota 7

Plan ukazujący szwedzkie i polskie fortyfikacje Malborka

1629

Papier, rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0425/02/013

Gablota 8

Plan ukazujący oblężenie Malborka przez wojska polskie

1629

Papier, rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0425/02/016

Gablota 9

Lustracja ekonomii malborskiej z 1636 r.

„Opisanie ruin w Zamku Malborskiem”

Papier; rękopis oprawny w skórę

Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. W. 247

Gablota 9

Plan fortyfikacji miejskich Malborka

„Mariaeburgum. Ichnographice De Scriptum. A 1639. Tabula Explicans”

Fryderyk Getkant; 1639

Papier; rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0414/0028/0005

Ścianka

Portret Ludwika Wejhera, wojewody pomorskiego, zmarłego 18 II 1656 r. w zamku malborskim podczas oblężenia przez Szwedów

Malarz nieznany; 1649–1655

Blacha miedziana; olej

Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Skrzatuszu

Gablota 10

Plan Malborka

1656

Papier; rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, sygn. SE/RA/81001/#/0633:00001

Gablota 10

Plan oblężenia Malborka przez wojska koronne w 1659 r.

„Mariensburgs belägring 1659“

Erik Dahlberg; 1696

Papier; rysunek, tusze kolorowe

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, sygn. SE/RA/720269/#/0064:00001

Gablota 11

Plan fortyfikacji Malborka wzniesionych w 1656 r.

„Marienburg 1659 12 juli-30 september“

Papier; rysunek

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0425/06/023

Gablota 12

Szpica Mątowska

Prusy, ok. 1630

Papier; rysunek kolorowany

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0425/02/035

Gablota 12

Szpica Mątowska,

„Entwerffung der gegend am Weissen Berge, wie nemlich die Montawsche Spitz...“

Fryderyk Getkant; lata 30. XVII w.

Papier; rysunek tuszem

Riksarkivet, Krigsarkivet, Szwecja, nr inw. SE/KrA/0414/0028/0007

W 1612 r. król Zygmunt III Waza podjął decyzję o budowie Szpicy Mątowskiej i tamy. Później zbudowano tam także szaniec obronny. Celem tego projektu było kierowanie jedynie 1/3 wód Wisły do Nogatu oraz redukowanie przez szpicę ilości piasków spływających Nogatem i rozbijanie wiosną zatorów kry lodowej. Jednakże wojny w XVII wieku i ogólny upadek państwa oraz gospodarki ekonomii malborskiej spowodowały, że na początku XVIII wieku Szpica Mątowska została zrujnowana i przestała pełnić swoją rolę. Doprowadziło to do groźnych wylewów wiosennych rzeki i niemal corocznego zrywania mostu na Nogacie.

Gablota 13

Konstytucja sejmu walnego warszawskiego „Oeconomia bellica” powołująca Pawła Grodzickiego na urząd generała artylerii koronnej

1638

Papier; rękopis oprawny w skórę
PAN Biblioteka Kórnicka, sygn. 3751

Gablota 15

Ordynacja piechoty zamkowej

Królewiec; 12 IX 1552

20 kart pergaminowych oprawnych w aksamit, 4 pieczęcie w miskach drewnianych
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. MK 80

Gablota 15

1. Regiment Pieszy Koronny im. Królowej Jadwigi, ostatni oddział wojsk koronnych stacjonujący w Malborku

„Accurate Vorstellung der Königlich Pohnischen Armee nach der auf dem in Jahre 1775 gehaltenen Reichstage festgesetzten Stärke und Uniform“, tabl. 38

Papier; druk

Zakład Narodowy im. Ossolińskich, sygn. XVIII-5806

Ostatnim oddziałem wojsk koronnych stacjonującym w Malborku był pododdział 1. Regimentu Pieszego Koronnego im. Królowej Jadwigi. W okresie panowania Augusta II Mocnego strój żołnierzy upodobniono do saskiego. W 1772 r. formalnym szefem tej jednostki był starosta grudziądzki generał major August Stanisław von Goltz, zaś pułkownikiem, czyli faktycznym dowódcą, generał major Karol Ludwik de Fischer. Oddział ten, liczący kilkudziesięciu żołnierzy, 12 września 1772 r. opuścił zamek i miasto z powodu pojawienia się pod Malborkiem oddziałów armii pruskiej.

Gablota 16

Król Jan II Kazimierz nakazuje, aby na utrzymanie załogi w Malborku, pozostającej pod dowództwem podpułkownika Henryka Debolego [de Beaulieu] płaciły miesięcznie opactwo oliwskie, pelplińskie, klasztor żarnowiecki, żukowski, starostwo mirachowskie i miasto Malbork, za co mają być wolne od innych ciężarów na rzecz wojska

1660

Papier; rękopis
Zakład Narodowy im. Ossolińskich, sygn. BO nr 563

Gablota 16

Król Jan III Sobieski poleca Henrykowi Debolemu [de Beaulieu], administratorowi ekonomii malborskiej i pułkownikowi, aby w porozumieniu z wojewodą pomorskim zaciągnął w Gdańsku dwóch ludzi „jakiegokolwiek nacji, byle dobrzy i doświadczeni” i wysłał ich z klaczami do króla

Wieliczka, 17 V 1676

Papier; rękopis

Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Sygnatura: BO nr 565

Ścianka nad gablotami 15 i 16

Portret hetmana wielkiego koronnego Stanisława Jana Jabłonowskiego

Malarz nieznany; po 1683

Płótno; olej

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM.MRT/45

Ścianka nad gablotami 15 i 16

Portret Adama Mikołaja Sieniawskiego, hetmana wielkiego koronnego, kasztelana krakowskiego i szefa regimentu

Malarz nieznany; 1. poł. XVIII w.

Płótno; olej

Galeria obrazów Stanisława Augusta w Łazienkach Królewskich, nr inw. ŁKr 137

Ścianka nad gablotami 15 i 16

Portret Jakuba Zygmunta Rybińskiego, generała artylerii koronnej, wojewody chełmińskiego, administratora ekonomii malborskiej i szefa regimentu

Adám Mányoki; poł. XVIII w.

Płótno; olej

Galeria obrazów Stanisława Augusta w Łazienkach Królewskich, nr inw. M.Ob.2334 MNW

Witryna 1

Muszkiet kołowy

Niemcy, ok. 1600

Stal, drewno

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/mt/83

Witryna 1

Arkebuz

Polska, ok. 1630

Stal, mosiądz

Statens Historiska Museer, Livrustkammaren, Szwecja, nr inw. 3026 (1263)

Witryna 1

Hakownica z łożem

XVI w.
Stal, drewno
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/mt/612

Witryna 1

Strzelba

1650–1660
Stal, drewno, mosiądz, kość
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Mt/409
1650–1660

Podest przy ścianie wschodniej

4 fragmenty prawdopodobnie pasa kontuszowego starosty Michała Ernesta Rexina

ok. poł. XVIII w.
Jedwab naturalny, przędza
Malbork, kaplica św. Anny, krypta Rexinów
Muzeum Zamkowe w Malborku

Podest przy ścianie wschodniej

Guziki (6) z domniemanego kontusza starosty Rexina

ok. poł. XVIII w.
Brąz pozłacany, drewno
Malbork, kaplica św. Anny, krypta Rexinów
Muzeum Zamkowe w Malborku

Gablota 17

Autograf i pieczęć Michała Ernesta Rexina w Relacji Komisji Ekonomii Malborskiej

1755
Papier; księga oprawna w skórę
Archiwum Główne Akt Dawnych, sygn. **W. 277**

Witryna 2

Szyszak z inicjałem AR (Augustus Rex)

ok. 1730
Stal, mosiądz, skóra
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Mt/812

Witryna 2

Napiersznik oficera gwardii polsko–saskiej z czasów panowania Augusta II Mocnego

ok. 1725–1730
Stal; kucie
MZM/Mt/811

Witryna 2

Pałasz

ok. 1730
Stal, skóra, srebro, złoto
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/mt/813

Stojak za podestem przy ścianie wschodniej

Partyzana polskiej gwardii szlacheckiej Augusta II Mocnego

1719
Stal, drewno, jedwab, nić złota
Zamek Królewski na Wawelu, nr inw. 209

DORMITORIUM III, 1

ZAMEK MALBORSKI JAKO REZYDENCJA KRÓLEWSKA

Gablota 1

Jan Długosz, „Annales Poloniae ad annum 1406. Autographum”

Kraków, 1450–1480
Papier; rękopis oprawny w skórę
Muzeum Narodowe w Krakowie, Biblioteka Książąt Czartoryskich, sygn. 1306 IV Rkps

Gablota 2

Kazimierz Jagiełłowic, król Polski
Marcin Bielski, „Kronika polska, Nowo przez Ioach. Bielskiego syna iego wydana, W
Krakowie, W Drukarni Jakuba Sibeneychera”

Kraków, 1597

Papier; druk
Biblioteka Naukowa MZM, Starodruki, sygn. XVIII, III 4040

Gablota 3

Król Aleksander Jagiellończyk potwierdza wszystkie prawa i przywileje Malborka

Malbork, 12 VI 1504
Pergamin; rękopis
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 508D329, nr 2528

Gablota 3

Król Aleksander Jagiellończyk podaje do wiadomości stanom pruskim, iż na sejm pruski do Malborka przysłał Ambrożego Pampowskiego, wojewodę sieradzkiego i starostę malborskiego

18 IX 1504
Papier; rękopis, pieczęć papierowo-woskowa
Archiwum Państwowe w Toruniu, sygn. 2690

Gablota 4

Król ratyfikuje i potwierdza wszelkie prawa i przywileje dla ziem pruskich
„Rex omnia privilegia et iura terrarum Prussiae ratificat et confirmat”

Malbork, 17 VI 1504, kopia widymowana przez starostę Ambrożego Pampowskiego w Malborku 23 VII 1506
Papier; rękopis
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 300D4 nr 589

Gablota 4

Portret króla Aleksandra Jagiellończyka

Maciej Miechowita, „Chronica Polonorum”
Kraków, 1521
Papier; drzeworyt
Biblioteka Narodowa, sygn. SD XVI.F.610 adl.

Gablota 5

Król Zygmunt I Stary nadaje Malborkowi połowę dóbr objętych prawem kaduka

Kraków, 1535
Papier; rękopis
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 2538

Gablota 6

Grosz pruski Zygmunta I

Mennica w Toruniu, 1534

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/212

Gablota 6

Grosz gdański Zygmunta I

Mennica w Gdańsku, 1532

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/1941

Gablota 6

Grosz gdański Zygmunta I

Mennica w Gdańsku, 1540

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/70

Gablota 6

Trojak gdański Zygmunta I

Mennica w Gdańsku, 1537

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/400

Gablota 6

Dukat Zygmunta II Augusta

Mennica w Gdańsku, 1554

Złoto; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/1719

Ścianka z planszą nr 5

Portret Zygmunta II Augusta

„Sigismundus Augustus D. G. Rex Polon. Magnus Duc”

Ryt. Virgil Solis, 1554

Papier; miedzioryt

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/38

Gablota 7

Król Stefan Batory potwierdza wszystkie prawa i przywileje Malborka

Malbork, 10 IX 1576
Papier; rękopis, pieczęć
Archiwum Państwowe w Gdańsku, sygn. 2559a

Ścianka

Portret króla Stefana Batorego

Marcin Kober, 1583
Płótno; olej
Muzeum Ojców Misjonarzy, Kraków, sygn. MK I 15.83

Gablota 8

Donatywa 100-dukatowa Zygmunta III Wazy

Ammon Samuel; Bydgoszcz, 1621
Złoto; bicie stemplem
Zamek Królewski na Wawelu, nr inw. 967

Gablota 8

Zegarek z kopertą Zygmunta III Wazy

1 ćw. XVII w.
Brąz, mosiądz złożony, stal
Statens Historiska Museer, Skoklosters slott, Szwecja, nr inw. 328

Gablota 8

Kartusz herbowy, element zdobiący uprzęż sześciokonnego zaprzęgu do powozu/karety
Zygmunta III podczas jego wjazdu do Krakowa z królową Konstancją w 1605 r.

Polska, ok. 1600
Miedź złożona, skóra; kucie
Statens Historiska Museer, Livrustkammaren, Szwecja, nr inw. 27767

Gablota 9

Haftowana tkanina z herbem, użyta w czasie pogrzebu królowej Konstancji Habsburżanki

1631
Aksamit, jedwab, złota nić; haft
Statens Historiska Museer, Livrustkammaren, Szwecja, nr inw. 31076 (54 b)

Gablota 10

Chorągiew do trąbki z dworu Zygmunta III Wazy

pocz. XVII w.
Adamaszek jedwabny, malowany
Statens Historiska Museer, Livrustkammaren, Szwecja, nr inw. 32309 (755 d)

Ścianka

Portret Zygmunta III Wazy

Niderlandy, 2. poł. XVII w.
Ryt. Romeyn de Hooghe
Papier; miedzioryt
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/6

Gablota 11

Potwierdzenie listu ekonoma Ludwika Wejhera przez króla Władysława IV nadającego przywileje kapeli muzycznej przy kościele parafialnym św. Jana w mieście Malborku

1639
Papier; rękopis, pieczęć wielka koronna
Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, sygn. dok. Varia, nr 16

Gablota 11

Brama triumfalna wystawiona w Gdańsku na wjazd królowej Ludwiki Marii Gonzagi de Nevers

Ryt. Jeremiasz Falck, według Adolfa Boya; Gdańsk, ok. 1646
Papier, drewniane wałki, dwubarwna frędzla bawełniana; miedzioryt, kolorowany akwarelą ze złoceniami
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/12

Gablota 12

Królowa Ludwika Maria Gonzaga de Nevers
Nevers

Rys. Justus van Egmont, ryt. Robert Nanteuil
Paryż, ok. 1653
Papier; miedzioryt
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/39

Gablota 12

Medal na zaślubiny Władysława IV z Ludwiką Marią Gonzagą de Nevers

Jan Höhn Starszy; Gdańsk, 1646
Złoto; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/159

Gablota 12

Medal na zaślubiny Władysława IV z Ludwiką Marią Gonzagą de Nevers

Sebastian Dadler; Gdańsk, 1646

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/790

Gablota 12

Medal na zaślubiny Władysława IV z Cecylią Renatą

Sebastian Dadler; Gdańsk, 1637

Srebro, bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/ND/841

Ścianka

Portret króla Władysława IV Wazy

Malarz nieznany, XVII w.

Płótno; olej

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MRT/144

Witryna 2

Szturmak króla Władysława IV Wazy

Francja, 1625–1640

Stal, złocenia, skóra, jedwab

Statens Historiska Museer, Livrustkammaren, Szwecja, nr inw. 15533 (2636)

Stojak

Partyzana oficera gwardii Jana Kazimierza

1654

Stal; kucie

Zamek Królewski na Wawelu, nr inw. 360

Gablota 11

Tasak myśliwski z wizerunkiem króla Jana Kazimierza

Głownia schyłek XVI w., grawerunek 1651

Stal; kucie, grawerowanie

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/mt/649

Ścianka

Portret króla Jana Kazimierza

Malarz polski, 2. poł. XVII w.

Płótno; olej

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, nr inw. Wil.1145

Gablota 12

Kubek z wizerunkiem Jana III Sobieskiego

Gdańsk; ok. 1677–1678

Srebro; rytowanie

Zamek Królewski na Wawelu, nr inw. 158

Ścianka

Portret Jana III Sobieskiego

Malarz nieznany; 1684–1696

Płótno; olej

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, nr inw. Wil.1348

Ściana poprzeczna, końcowa

Portret króla Augusta II Mocnego

Antoine Pesne (warsztat), 1. poł. XVIII w.

Płótno; olej

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, nr inw. Wil.1259

Gablota 13

Szabla króla Stanisława Leszczyńskiego

Polska, XVIII w.

Metal, stal kuta, trawiona i inkrustowana

Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Książąt Czartoryskich, nr inw. MNK XIV-99/1-2

Ściana poprzeczna, końcowa III dormitorium

Portret króla Stanisława Leszczyńskiego

Malarz nieznany, ok. 1760

Płótno; olej

Kolekcja Zamku Królewskiego w Warszawie, sygn. ZKW/1636

Ściana poprzeczna, końcowa III dormitorium

Portret Katarzyny z Opalińskich Leszczyńskiej

Malarz nieznany, pocz. XVIII w.
Płótno; olej
Zamek Królewski na Wawelu, sygn. 8426

DORMITORIUM III, cz. 2

MENNICA KRÓLEWSKA W MALBORKU – MENNICA KORONNA I WIELKIEGO KSIĘSTWA LITEWSKIEGO

Ścianka we wnęce przy wyjściu z III dormitorium

Król Stefan Batory w zbroi
„Stephanus Bathoreus Poloniae Rex”

Rys. Giambattista Fontana, według miniatury nieznanego malarza, ryt. Dominicus Custos
Innsbruck, 1601
Papier; miedzioryt
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/753

Ścianka we wnęce przy wyjściu z III dormitorium

Portret Zygmunta III Wazy
„Sigismundus III D.G. Rex Pol. M. Dux Lit. Russ: Prus: Mas; Samo: Livo: Nec: Non Suecor.
Got. Vad. Haereditarius Rex”

Rys. Gaspar Rems, ryt. i wyd. Peter Isselburg
Norymberga, 1612–1622
Papier; miedzioryt
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/143

Ścianka we wnęce przy wyjściu z III dormitorium

Król Jan II Kazimierz Waza na tle sceny batalistycznej
„Johannes Casimirus Polonorum Rex”

Ryt. Romeyn de Hooghe [?]
Niderlandy, 2 poł. XVII w.
Papier; miedzioryt
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/R/7

Szeląg pruski, Stefan Batory

Mennica w Malborku, ←1584, 1585→
Srebro; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/4034, 3966

Gablota 14
pod ścianką z rycinami

Dukat, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1592
Złoto; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/3784, 4292

Gablota 14

Dukat, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1595
Złoto; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/4000

Gablota 14

Trzeciak koronny (ternar / 3 denary), Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1596
Srebro; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/3534

Gablota 14

Szeląg koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, ←1592, 1601→
Srebro; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/10, 3399

Gablota 14

Trojak koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1592
Srebro; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/23, 3901

Gablota 14

Trojak koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, ←1593, 1594[↑], 1596→
Srebro; bicie stemplem
Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/25, 32, 4293

Gablota 14

Podskarbiówka malborska (liczman)

Jan Firlej, mennica w Malborku, 1593

Miedź; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/9, NP/860, 908, 909

Gablota 14

Szóstak koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1596

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/46

Gablota 14

Szóstak koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1599

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/2319, 5094

Gablota 14

Szóstak koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1600

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/417, 4464

Gablota 14

Szóstak koronny, Zygmunt III Waza

Mennica w Malborku, 1601

Srebro; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/3999, 5003

Gablota 14

Szeląg litewski (boratynka), Jan II Kazimierz

Mennica w Malborku, 1666

Miedź; bicie stemplem

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/NM/528, 529

Gablota specjalna

3 öre Zygmunta III Wazy

Mennica w Malborku, 1593
Srebro; bicie stemplem
Stockholm Royal Coin Cabinet, nr inw. SHM/KMK 23 290

KOŚCIÓŁ NMP

JEZUICI W MALBORKU

Gablota 1

Kronika domowa rezydencji malborskiej zakonu jezuitów

Malbork, 1647–1744
Papier; rękopis
Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, sygn. H. 11

Gablota 2

Księga sufragiów (Liber suffragiorum ab anno 1722) – wykazy osób zmarłych w prowincjach Towarzystwa Jezusowego z podaną datą śmierci – jedna z czterech zachowanych tego typu ksiąg z terenów dawnej Rzeczypospolitej

1772
Papier; rękopis
Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztyn, sygn. AB H. 15

Gablota 3

Dyplom Jana Kazimierza z przywieszeniem wielkiej pieczęci królewskiej przekazujący jezuitom malborskim patronat nad parafią w Kościeleczkach i kościół zamkowy św. Wawrzyńca

1663
Papier; rękopis, pieczęć
Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztyn, sygn. AK, Dok. Varia 18

Gablota 4

Dokument Michała Ernesta Rexina, starosty i ekonoma malborskiego, nadający jezuitom fragment suchej fosy pod rozbudowę rezydencji zamkowej

Malbork, 1758
Papier; rękopis
Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, sygn. Malbork 64

Gablota 5

Zapis przez kasztelana gdańskiego i ekonoma malborskiego Zygmunta Guldensterna i jego żonę Annę z Czemów kwoty 6000 florenów na rzecz malborskiej rezydencji jezuitów

1654

Papier; rękopis

Archiwum Państwowe w Toruniu, Akta Szczanieckich z Nawry, sygn. 498

Podest, tkaniny we własnych pudłach nakrytych szkłem

Ornat (jezuicki?) – 2 fragmenty (przód i tył)

Krypta w kaplicy św. Anny na zamku w Malborku, XVIII w.

Tkanina broszowana, atlas jedwabny

Muzeum Zamkowe w Malborku

Podest, tkaniny we własnych pudłach nakrytych szkłem

Stuła (jezuicka?)

Krypta w kaplicy św. Anny na zamku w Malborku, XVIII w.

Muzeum Zamkowe w Malborku

Gablota 6

Płatek szkaplerza z chrystogramem jezuickim

Krypta w kaplicy św. Anny na zamku w Malborku, XVIII w.

Technika zbliżona do kilimowej

Muzeum Zamkowe w Malborku

Gablota 6

Kielichy drewniane, atrybuty kapłanów jezuickich

Krypta w kaplicy św. Anny na zamku w Malborku, XVIII w.

Drewno

Muzeum Zamkowe w Malborku

Gablota 6

Medaliki jezuickie (m.in. z wizerunkiem św. Ignacego)

Krypta w kaplicy św. Anny na zamku w Malborku, XVIII w.

Brąz

Muzeum Zamkowe w Malborku

Postument

Św. Jan Chrzciciel

Warsztat lokalny, po 1687

Drewno lipowe; snycerka

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/68

Postument

Św. Ignacy Loyola

Warsztat pomorski (?), po 1720 r.

Drewno lipowe; snycerka, polichromia, złocenie

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/47

Ambona i figura św. Ignacego Loyoli

W nawie na ścianie północnej, w obrębie czwartego okna, zawieszono w 1672 roku drewnianą ambonę z dekoracją snycerską na koszu i balustradzie oraz z baldachimem przyozdobionym ażurową dekoracją uformowaną z poskręcanych wstęg i kwiatonów. Na ścianie południowej, poniżej arkady okna, znajdowała się polichromowana rzeźba ojca Loyoli. Ukazywała ona świętego w stroju liturgicznym, stojącego na obłoku z uskrzydłonymi główkami anielskimi i depczącego lufę armatnią leżącą obok szyszaka.

Podest

Elementy głównego ołtarza jezuickiego z kościoła zamkowego NMP

Warsztat lokalny, 1687–1696

Drewno lipowe; snycerka

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/67

Local workshop, 1687–1696

Lindenwood; woodcarving

Malbork Castle Museum, Inventory No. MZM/Rz/67

Podest

Balustrada ławy celebransów z jezuickiego wyposażenia kościoła zamkowego NMP

Warsztat lokalny, 1696

Drewno sosnowe; stolarka, snycerka

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/MB/IP/49/a

Witryna 1

Tarcza herbowa Kazimierza Ludwika Bielińskiego

Warsztat lokalny, ok. 1697

Drewno rzeźbione, malowane

Muzeum Narodowe w Krakowie, nr inw. MNK I-246

Ścianka

Fragment ramy z reprodukcją obrazu Matki Boskiej Pokornej

Warsztat lokalny, kon. XVIII w.

Drewno, okucia metalowe; snycerka

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/75

Ścianka

Lewy uszak prospektu organowego

Warsztat pomorski (?); 1715

Drewno; snycerka, polichromia

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/4

Prospekt organowy

Od zachodu przestrzeń nawy świątyni zamkowej zamykała empora chórowa z nowymi organami, które ufundował w 1715 roku Jan Isebrant (Izbrant). Prospekt organowy wypełniał w całości wychodzący wielobokiem w przestrzeń nawy występ empory. W dolnej strefie po bokach szafy znajdowały się polichromowane dekoracje figuralne, ukazujące stojące na skale postaci kobiety i młodzieńca. Niewiasty trzymały kartusze wolutowe; po lewej z glorią promienistą, po prawej: z monogramem IHS, krzyżem i przebitym sercem.

Ścianka

Prawy uszak prospektu organowego

Warsztat pomorski (?); 1715

Drewno; snycerka, polichromia

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/5

Postument

Chrystus w Ogrójcu

Czechy, ok. 1390

Wapień marglisty

Muzeum Zamkowe w Malborku, nr inw. MZM/Rz/19
